

Xây dựng văn hóa học đường - Nền tảng phát triển con người Việt Nam trong kỷ nguyên mới

10:24 09/07/2026

Bộ Giáo dục và Đào tạo vừa yêu cầu các sở giáo dục và đào tạo, các cơ sở giáo dục đại học và cơ sở giáo dục nghề nghiệp trên cả nước tập trung triển khai đồng bộ các nhiệm vụ xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam trong toàn ngành Giáo dục.

Đây là bước cụ thể hóa các chủ trương của Đảng, Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ, hướng tới xây dựng môi trường giáo dục nhân văn, an toàn, hiện đại, góp phần phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong giai đoạn mới.

Xây dựng văn hóa học đường - Nền tảng phát triển con người Việt Nam trong kỷ nguyên mới

Đổi mới công tác giáo dục văn hóa, đạo đức trong nhà trường

Theo Bộ Giáo dục và Đào tạo, việc triển khai các nhiệm vụ phải tạo chuyển biến rõ nét về nhận thức, trách nhiệm và hành động của đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên và học sinh, sinh viên đối với vai trò của văn hóa trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước. Văn hóa không chỉ là nền tảng tinh thần mà còn là sức mạnh nội sinh, động lực quan trọng để phát triển nhanh và bền vững.

Trọng tâm của kế hoạch là giáo dục đạo đức, lối sống, văn hóa ứng xử; xây dựng văn hóa học đường; phát triển môi trường giáo dục lành mạnh, an toàn, nhân văn, thích ứng với chuyển đổi số và hội nhập quốc tế; đồng thời phát huy vai trò phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong giáo dục thế hệ trẻ.

Bộ Giáo dục và Đào tạo yêu cầu các cơ sở giáo dục đẩy mạnh tuyên truyền, quán triệt sâu rộng các chủ trương của Đảng, Nhà nước về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam thông qua nhiều hình thức như hội nghị, sinh hoạt chuyên đề, tuần sinh hoạt công dân, hoạt động ngoại khóa, diễn đàn, tọa đàm và các hoạt động trải nghiệm.

Nội dung tuyên truyền tập trung khẳng định con người là trung tâm, chủ thể, mục tiêu và động lực của sự phát triển; đồng thời chú trọng giáo dục văn hóa số, đạo đức số, kỹ năng ứng xử văn minh trên không gian mạng và sử dụng trí tuệ nhân tạo, công nghệ số một cách an toàn, có trách nhiệm.

Các cơ sở giáo dục cũng được yêu cầu chủ động lồng ghép hệ giá trị văn hóa và chuẩn mực con người Việt Nam vào chương trình giáo dục, hoạt động trải nghiệm, hoạt động Đoàn, Hội, Đội và các hoạt động phù hợp khác, bảo đảm thiết thực, không hình thức, không gây quá tải cho người học.

Bên cạnh đó, việc giáo dục truyền thống lịch sử dân tộc, di sản văn hóa, phát triển văn hóa đọc, kỹ năng sống, tinh thần trách nhiệm, ý thức công dân, lòng nhân ái và khát vọng cống hiến sẽ tiếp tục được chú trọng nhằm hình thành thế hệ học sinh, sinh viên có nhân cách, bản lĩnh và khả năng thích ứng với bối cảnh hội nhập quốc tế.

Xây dựng văn hóa học đường toàn diện, gắn với việc hình thành môi trường giáo dục kỷ cương, thân thiện và nhân văn

Xây dựng môi trường giáo dục an toàn, nhân văn

Một trong những nhiệm vụ trọng tâm được Bộ Giáo dục và Đào tạo nhấn mạnh là xây dựng văn hóa học đường toàn diện, gắn với việc hình thành môi trường giáo dục kỷ cương, thân thiện và nhân văn.

Các cơ sở giáo dục cần rà soát, hoàn thiện và thực hiện hiệu quả bộ quy tắc ứng xử trong trường học; tăng cường phòng, chống bạo lực học đường, các hành vi vi phạm đạo đức, lối sống và những biểu hiện lệch chuẩn trong môi trường giáo dục.

Đồng thời, phát huy vai trò nêu gương của cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên; xây dựng hình ảnh người thầy mẫu mực, học sinh, sinh viên văn minh, trách nhiệm và sáng tạo.

Nhà trường được khuyến khích tổ chức các cuộc thi, hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao, giáo dục pháp luật, phòng chống ma túy, phòng chống tội phạm, giáo dục truyền thống và trải nghiệm thực tế nhằm nâng cao nhận thức, kỹ năng và giá trị sống cho người học.

Bộ Giáo dục và Đào tạo yêu cầu các cơ sở giáo dục rà soát, hoàn thiện quy chế phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội trong giáo dục học sinh, sinh viên.

Quy chế cần xác định rõ trách nhiệm của từng chủ thể, tăng cường trao đổi thông tin giữa nhà trường với phụ huynh, chính quyền địa phương, các tổ chức đoàn thể và các cơ quan liên quan thông qua nhiều hình thức linh hoạt, phù hợp với điều kiện thực tế, đồng thời không phát sinh thêm thủ tục hành chính hay gây áp lực không cần thiết.

Sự phối hợp chặt chẽ giữa ba môi trường giáo dục được kỳ vọng sẽ tạo nên sức mạnh tổng hợp trong quản lý, giáo dục và hỗ trợ học sinh, sinh viên phát triển toàn diện.

Cô và trò Trường THCS Lý Tự Trọng, phường Hoa Lư, Ninh Bình cùng đọc và trao đổi nội dung sách. (Ảnh: Nguồn baoninhbinh.org.vn)

Huy động nguồn lực, lan tỏa những giá trị tốt đẹp

Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng yêu cầu các đơn vị chủ động huy động, sử dụng hiệu quả các nguồn lực hợp pháp để đầu tư xây dựng thư viện, thư viện số, không gian đọc, không gian sáng tạo, câu lạc bộ văn hóa, nghệ thuật, thể thao và các mô hình giáo dục đạo đức, lối sống phù hợp với từng cấp học.

Việc huy động nguồn lực phải bảo đảm công khai, minh bạch, đúng quy định của pháp luật; khuyến khích sự tham gia của doanh nghiệp, tổ chức xã hội, cựu học sinh, cựu sinh viên và cộng đồng trong xây dựng môi trường giáo dục văn hóa.

Song song với đó, các đơn vị cần tăng cường tập huấn, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên về giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức, kỹ năng sống, văn hóa học đường, văn hóa số và giáo dục di sản; đồng thời khuyến khích sự tham gia của nghệ sĩ, nghệ nhân, vận động viên, chuyên gia trong các hoạt động giáo

dục văn hóa và nghệ thuật.

Một nội dung quan trọng khác là chủ động ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số để tuyên truyền, lan tỏa những giá trị văn hóa tốt đẹp trong ngành Giáo dục.

Các cơ sở giáo dục được yêu cầu xây dựng chuyên mục, tin, bài, sản phẩm truyền thông trên các kênh thông tin chính thống; kịp thời phát hiện, biểu dương, nhân rộng các mô hình hay, cách làm hiệu quả, gương người tốt, việc tốt trong xây dựng văn hóa học đường.

Theo lộ trình đề ra, 100% cơ sở giáo dục phải tổ chức tuyên truyền về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam; lồng ghép giáo dục hệ giá trị văn hóa trong chương trình giáo dục; xây dựng môi trường học đường an toàn, thân thiện; hoàn thiện quy chế phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội; đồng thời duy trì các hoạt động giáo dục văn hóa, nghệ thuật, thể thao và trải nghiệm phù hợp với điều kiện thực tế.

Việc triển khai đồng bộ các nhiệm vụ này được kỳ vọng sẽ góp phần xây dựng môi trường giáo dục giàu bản sắc văn hóa, hình thành lớp công dân có tri thức, đạo đức, bản lĩnh, trách nhiệm và khát vọng cống hiến, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới.

Nguyễn Kiên